

Methodiekbeschrijving de Schijf van herstel

De toegevoegde waarde van de Schijf van herstel

Als mensen veel problemen hebben in hun leven en ze zijn daarnaast ook kwetsbaar door bijvoorbeeld ziekte, verslavingsproblematiek of armoede dan is het leven erg ingewikkeld en kunnen ze wel wat hulp gebruiken. Vaak zien we dat de hulp gericht is op 1 onderdeel van het probleem. Ook is het niet altijd duidelijk wat iemand zelf het belangrijkste vindt of wat er volgens de omgeving moet gebeuren. In 2019 is een pilot van start gegaan waarin een nieuw Twents samenwerkingsverband een integrale en herstelgericht aanpak heeft ontwikkeld en geïmplementeerd. Het doel van de aanpak is dat de zorg voor de mensen die begeleid worden in het project, beter en goedkoper wordt. De aanpak is gebaseerd op het initiëren en begeleiden van het proces van herstel. Een intensieve samenwerking tussen cliënt, casusregisseur, omgeving, regionale organisaties en ervaringsdeskundigen leidt tot een significante kostenreductie en een verhoogd welbevinden bij de doelgroep en naastbetrokkenen. Na het afronden van de pilot is er een duurzaam inzetbare, innovatieve, overdraagbare, herstel ondersteunende aanpak ontwikkeld. De pilot is uitgevoerd door Stichting Surplus in samenwerking met de regionale partners de gemeente Enschede, Mediant, Stadsbank Oost Nederland en Ons Huis in opdracht van subsidieverstrekker ZonMw.

Werkproces

De kern van de methodiek is de procesbeschrijving met een aantal vaste elementen (casusregie, ervaringsdeskundigheid, resourcegroep, Integraal Netwerk Overleg). De toegevoegde waarde in deze aanpak van de Schijf van herstel is regie en het delen van verantwoordelijkheid. Startpunt in de aanpak is dat de regie weer bij de cliënt komt te liggen en dat duidelijk wordt welke hersteldoelen de cliënt nastreeft. Cliënt, familie, naastbetrokkenen en professionals maken met de hulp van de casusregisseur, ervaringsdeskundige en familie-ervaringsdeskundige één integraal plan voor cliënt en omgeving. Deze groep noemen we de resourcegroep. Dit plan wordt voor besproken met alle betrokkenen op basis van de doelen van de cliënt. Het plan wordt besproken in het Integraal Netwerk Overleg (INO) waarbij iedereen die betrokken is bij de situatie wordt uitgenodigd. In het plan komt niets waar niet iedereen het mee eens is. De betrokkenen besluiten samen wat nodig is om de situatie te herstellen en worden zo samen eigenaar van het probleem en de oplossingen. De casusregisseur vervult de rol van facilitator en onafhankelijk procesbegeleider. De ervaringsdeskundige en familie ervaringsdeskundige onderhouden intensieve contacten met cliënt en familie. Na het INO dat in principe eenmalig plaatsvindt in de uitgebreide samenstelling gaan allen aan de slag met de doelen en afspraken. Daar waar dit nodig of gewenst is, worden vervolgspraken gemaakt.

Casusregisseur

De casusregisseur is werkzaam bij Stichting Surplus en heeft kennis, competenties en vaardigheden opgedaan over casusregie en de Schijf van herstel. Eens per kwartaal is er een bijeenkomst met alle casusregisseurs waarbij de voortgang en de ontwikkelingen verder worden besproken. Ervaringsdeskundige en familie-ervaringsdeskundige sluiten periodiek aan in deze bijeenkomsten. De samenwerking in de praktijk, op casusniveau, is intensief. Er wordt altijd in een tandem met casusregisseur en ervaringsdeskundige gewerkt. Daar waar dit gewenst is sluit ook de familie

ervaringsdeskundige aan. De casusregisseur maakt onderdeel uit van een team van casusregisseurs, ervaringsdeskundigen en familieleden welke duurzaam in staat zijn om de gekozen aanpak in de praktijk uit te voeren, als resultaat van in eigen huis uitgevoerde opleidings-coaching trajecten. De rol van casusregisseur is een taakaccent binnen een bestaande functie van een zorgprofessional. De functie van casusregisseur en de methodiek de Schijf van herstel, kan ook ingezet worden voor cliënten uit de eigen caseload.

In de nieuwe manier van werken heeft één casusregisseur de regie en eindverantwoordelijkheid voor de casusregie. De samenwerkingspartners zijn afhankelijk van de persoonlijke situatie van de cliënt, familie, naastbetrokkenen, de ervaringsdeskundigen en andere professionele samenwerkingspartners.

Ervaringsdeskundige

De effectiviteit van de Schijf van herstel is nauw verbonden met een persoonsgerichte aanpak. Om de persoonsgerichte werkwijze beter mogelijk te maken zijn binnen de Schijf van herstel professionele ervaringsdeskundigen en ervaringsdeskundigen in opleiding van Mediant GGZ actief. Ervaringsdeskundigen werken complementair aan betrokken professionals om op cliënt- of casusniveau het cliënt- en/of ervaringsdeskundig perspectief toe te voegen aan het bestaande perspectief. Het handelingsperspectief van de cliënt kan hierdoor worden vergroot waardoor een persoonsgerichte aanpak beter mogelijk wordt.

De ervaringsdeskundige heeft eigen- en collectieve ervaringen met een ontwrichtende aandoening, verkrijgen van hulp, en de sociale gevolgen zoals stigma, verlies maatschappelijke rollen en vergrote afstand tot maatschappelijke kansen. Ervaringskennis verkregen door reflectie op het ontworstelen aan deze gevolgen (herstel) in wederkerigheid in te zetten om (individuele) anderen of hulpverlening te ondersteunen bij het vinden of maken van ruimte voor herstel.

In het contact met cliënt en omgeving is de inbreng van de persoonlijke dimensies van herstel iets dat de ervaringsdeskundige onderscheidt van reguliere hulpverlenende disciplines. Deskundig door competenties verkregen op grond van een relevante opleiding. De ervaringsdeskundige als professional binnen de Schijf van herstel, beschikt over een relevante opleiding tot ervaringsdeskundige of is hieraan begonnen en is werkzaam binnen de beroepspraktijk en heeft ervaring met het ondersteunen van cliënten binnen complexe cliëntsituaties in multidisciplinair verband. De ervaringsdeskundige werkt in intensieve samenwerking met de casusregisseur.

Familie- ervaringsdeskundige

Een familie-ervaringsdeskundige is iemand die zelf ervaring heeft met een naaste met een psychiatrische opleiding en getraind is om deze ervaring in te zetten om familie en naastbetrokkenen, dus iedereen die een belangrijke rol in het leven van de cliënt speelt, te ondersteunen. De familie-ervaringsdeskundigen die werkzaam zijn binnen de Schijf van herstel, zijn allemaal verbonden aan Mediant GGZ.

Een familie-ervaringsdeskundige geeft familie en naastbetrokkenen de gelegenheid om vrijuit hun kant van het verhaal te vertellen. Doordat de familie-ervaringsdeskundige dit herkent en erkent geeft dit vaak al meer ruimte en acceptatie. Er is aandacht voor rouw en verdriet, schuldgevoel, bezorgdheid en andere gevoelens. De familie-ervaringsdeskundige kan handvatten bieden in het

(leren) omgaan met de veranderde situatie en de zorg voor de eigen omgeving. Dit kan door middel van gesprekken, zelfhulpgroepen en/of trainingen.

Resourcegroep en Integraal Netwerk Overleg

Het concept van Resourcegroepen, waarbij de cliënt en zijn naasten als het ware in het team worden geïncorporeerd, ontstond rond 2000. De Resourcegroepmethode is gebaseerd op het basisprincipe dat cliënten zelf de doelen voor hun behandeling stellen en een sterke stem hebben in hoe hun behandeling eruit dient te zien. Het model van Resourcegroepen heeft verschillende namen gehad, maar rond 2012 wordt in Zweden besloten voortaan de naam Resource Group Assertive Community Treatment (R-ACT) voor het model te gebruiken. In het R-ACT-model bepaalt de cliënt wie onderdeel is van zijn Resourcegroep (RG). De doelen van de cliënt vormen het vertrekpunt bij de samenstelling van een Resourcegroep. De cliënt bepaalt wat zijn doelen zijn, zowel voor de korte als de lange termijn en binnen de RG wordt vervolgens met alle leden van de groep gezamenlijk besloten hoe deze doelen het best bereikt kunnen worden. Dit systeem rond de cliënt wordt zo sterk ondersteund door de hulpverleners, ook bij het hanteren van crisissituaties. Als onderdeel van de Schijf van herstel, worden de leden van de Resourcegroep in het INO en in individuele contacten met casusregisseur, ervaringsdeskundige en familie-ervaringsdeskundige gecoacht in manieren om beter te communiceren, om te gaan met stress en nadrukkelijk de regie over de begeleiding op te pakken. Voor de Schijf van herstel gaan wij uit van de volgende definitie: de Resourcegroep is een groep mensen, uitgekozen door de cliënt, die voor de cliënt belangrijk is en die hem helpt persoonlijke, zelfgekozen hersteldoelen te bereiken. Deze doelen kunnen te maken hebben met alle dimensies van herstel zoals persoonlijk herstel (herstel van identiteit), maatschappelijk herstel (zinnvolle participatie) en herstel van gezondheid (behandelen en verbeteren van lichamelijke en geestelijke symptomen). Het belangrijkste kenmerk van de Resourcegroepen-methodiek is eigenaarschap en regie van de cliënt. Hij wordt hierin ondersteund door de casusregisseur, maar de cliënt bepaalt zelf wie er in de groep komt. Dit kunnen familieleden of andere naastbetrokkenen zijn, maar ook (familie-) ervaringsdeskundigen en professionals. Vanuit INO heeft de casusregisseur een belangrijke ondersteunende rol en deze kan, indien gewenst door de cliënt, taken overnemen.

Integraal Netwerk Overleg (INO)

De Schijf van herstel start voor de cliënt met de voorbereiding en organisatie van een Integraal Netwerk Overleg. In dit overleg worden alle betrokken partijen uitgenodigd en wordt het doel dat door de cliënt is geformuleerd besproken. Door het bespreken van de doelen en de leefgebieden met daarin de verschillende kansen en mogelijkheden (en kwetsbaarheden) wordt er draagvlak georganiseerd voor de uitgezette koers. Het plan is gericht op herstel van cliënt en omgeving. Er komt niets in het plan waar niet iedereen het mee eens is.

De casusregisseur werkt samen met de cliënt aan het plan van aanpak. Hierin worden herstelgerichte doelen geformuleerd gericht op cliënt en omgeving. In het plan van aanpak wordt ook de evaluatie van cliënt en omgeving met betrekking tot de doelen bijgehouden. In de samenwerkingsovereenkomst geeft de cliënt toestemming om mee te doen en informatie te delen. In het INO wordt gebruik gemaakt van een geheimhoudingsverklaring voor cliënten aan het overleg.

Stappenplan

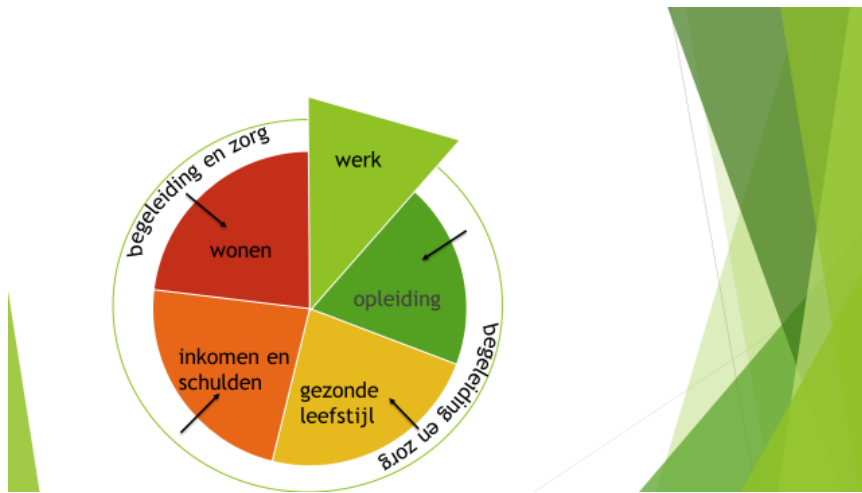
De casusregisseur en de ervaringsdeskundige werken samen met de cliënt aan het onderzoeken van de doelen voor herstel. Dit wordt vastgelegd in een realistisch ondersteuningsplan, gebaseerd op het eigen verhaal en herstel met ondersteuning van de Schijf van herstel. De belangrijkste leefdoelgebieden worden in kaart gebracht. Wanneer de cliënt een sociaal netwerk heeft of er zijn mogelijkheden om naastbetrokkenen te betrekken, dan wordt ook hier stevig op ingezet. Hiervoor wordt gewerkt met de uitgangspunten van de RACT-benadering, waarbij het werken aan en met een betekenisvol netwerk bijdraagt aan het ervaren van eigen regie. Vaak gaat het om mensen die al veel vormen van ondersteuning hebben ontvangen, met meer of minder resultaat. Voordeel van een integraal ondersteuningsplan is dat de cliënt samen met de steun van zijn omgeving met daarin o.a. de ervaringsdeskundige keuzes kan maken. De ervaringsdeskundige denkt mee in het opstellen van het ondersteuningsplan vanuit een herstelgericht perspectief. Wanneer dit helpend is zal de hulpkaart of crisiskaart ondersteund door Mediant, Bureau Herstel, onderdeel worden van het ondersteuningsplan.

Hieronder wordt verduidelijkt wat wordt verstaan onder “de Schijf van herstel”.

Kern van onze herstel ondersteunende aanpak is de overtuiging en ervaring dat mensen pas in staat zijn tot sociaal, persoonlijk en maatschappelijk herstel en vooruitgang als we aansluiten bij wie zij zijn en kunnen worden en hun bestaanszekerheid is gegarandeerd met:

- ▶ Een stabiele woonomgeving;
- ▶ Voldoende inkomen om vaste lasten te betalen, zonder schulden;
- ▶ Het uitvoeren van werk om zinvol bezig te zijn en een nuttige bijdrage te leveren aan de samenleving;
- ▶ Betekenisvolle relaties en rollen in hun leven hebben;
- ▶ Het erbij betrekken van familie, naastbetrokkenen én professionele ondersteuning en begeleiding o.a. door ervaringsdeskundige en familie ervaringsdeskundigen die ervaringen kunnen duiden en ondersteunen;
- ▶ Een meer gezonde leefstijl;
- ▶ Opleiding en training ter ondersteuning van de eigen wensen en mogelijkheden als voorwaarde voor een meer stabiele toekomst, waaronder op herstel gerichte training zoals ‘herstellen doe je zelf’ maar ook individuele trainingen die aansluiten bij eigen wensen en behoeften. Het actief verkleinen van de ervaren maatschappelijke afstand en werken aan een hernieuwd perspectief wordt daarmee beter mogelijk.

Samengevat in de **“Schijf van herstel”**

De Schijf van herstel is een schijf, omdat elke onderdeel eigenlijk een variabele is. Het geeft ons zicht op het geheel en de situatie van de cliënten. Wat heeft de cliënt nodig om te komen tot herstel? In welke mate ervaart hij/zij op een leefgebied een probleem of tekort en wat moet dan worden aangevuld? De visie en inbreng van de cliënt komen hierbij dus voluit tot hun recht. Samen met de cliënt en begeleid door een ervaringsdeskundige, die zich vooral richt op het herstelperspectief, en andere professionals wordt deze schijf “ingevuld”. Samen wordt vervolgens een plan van aanpak (PvA) opgesteld, met daarin een aantal stappen:

Onze uitgangspunten:

Wonen

Een dak boven je hoofd is een eerste levensbehoefte. Toch ontbreekt het vaak aan een stabiele woonplek. Zonder een stabiele plek om te wonen kan er geen herstel plaatsvinden of effectieve begeleiding worden geboden. Het organiseren van een stabiele woonomgeving is daarom van groot belang en dus een belangrijke stap om te realiseren.

Samen met de cliënt zal onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn voor een stabiele woning. Welke stappen moeten er worden ondernomen en welke partners kunnen hierbij ingezet worden. De woningcorporaties kunnen worden ingezet voor een traject richting zelfstandig wonen. Is dit niet mogelijk, dan kan er een beroep worden gedaan op de maatschappelijke opvang.

Inkomen en schulden

Stabiel wonen kan alleen als er voldoende inkomen is. Daarom zal geprobeerd worden om grip te krijgen op de financiële huishouding. Vaak zijn er (hoge) schulden die het wonen bemoeilijken. Cliënten zijn vaak bekend met deurwaarders en beslag op inkomen. Het vinden van een structurele oplossing is van essentieel belang. Veelal lukt het niet om zelfstandig deze problematiek aan te pakken en kan er een beroep worden gedaan op de schuldhulpverlening, zoals bijvoorbeeld de Stadsbank Oost Nederland. Samen zal een plan van aanpak worden opgesteld dat voor overzicht en rust zal zorgen. Het inkomen wordt gemaximaliseerd en alle schulden worden in kaart gebracht. Stap voor stap wordt gewerkt aan een schuldevrije situatie en wanneer mogelijk financiële zelfredzaamheid. Wanneer er geen of beperkte financiële zelfredzaamheid is, kan er passende ondersteuning geboden worden zolang dit nodig is.

Werk

Structuur en het gevoel om van waarde te zijn is erg belangrijk om te werken aan herstel. Het hebben van een passende werkplek of dagbesteding is een goede manier om hier invulling aan te geven. Van belang is om zo goed mogelijk aan te sluiten op het eigen verhaal, wensen en doelen van de cliënt. Hierbij is het goed om te onderzoeken welke rollen iemand in het verleden al heeft vervuld. Wat waren de dromen en de passies wat iemand heeft gehad of nog steeds heeft. Geef invulling aan het hebben van 'eigen regie' door aan te sluiten bij de wensen en verwachtingen van iemand. Het gevoel hebben om ergens bij te horen, dat er iets van je wordt verwacht en het samenwerken aan een taak geeft voldoening en biedt perspectief. Het uitvoeren van werk of dagbesteding geeft ook een ander zicht op wie de cliënt is in een werkomgeving.

Opleiding

Het ontwikkelen van jezelf geeft een sterk gevoel van eigenwaarde en zelfverzekerdheid. Het volgen van een opleiding of een cursus biedt hiertoe mogelijkheden. Ontdek samen waar de kwaliteiten liggen bij de cliënt of welke eigenschappen of vaardigheden nog verbeterd kunnen worden. Welke manier van ontwikkelen past hierbij. Zijn er praktische vaardigheden te ontwikkelen, zoals het volgen van een computercursus of tekstverwerking. Is een assertiviteitstraining meer passend of juist een cursus bosmaaier of een taalcursus. Er zijn tal van mogelijkheden om via een gemeente of werkgever iets te organiseren. Heeft de cliënt een goed en helder inzicht in het proces van eigen herstel, kan hij dit goed overbrengen en wil hij dit met anderen delen, dan is de weg naar een opleiding tot ervaringsdeskundige misschien een passende stap om te nemen.

Gezonde levensstijl

Het hebben van een goede gezondheid op zowel fysiek als psychisch gebied maakt dat je weerbaarder bent en beter in staat bent om met problematische situaties om te gaan. Wie is de cliënt, wat heeft hij meegemaakt en hoe vult hij zijn leven in. Is er onverwerkt leed of zijn er niet volledig ontwikkelde vaardigheden die van belang zijn. Welke eet- en drinkpatronen hanteert iemand. Is iemand verslavingsgevoelig en/ of gebruik iemand middelen. Is er passende ondersteuning bij de lichamelijke of psychische beperkingen waarmee iemand te kampen heeft. Is er een sociaal netwerk waarmee gezonde verbindingen zijn of is er geen tot weinig contact. Het inzichtelijk maken van deze vragen geeft een goed beeld van de situatie van de cliënt. Vervolgens kan worden gekeken wat passend is om in te zetten. Hierbij kan de ervaringsdeskundige goed ingezet worden, omdat deze vanuit eigen ervaring goed in staat is om dicht naast de cliënt te staan en processen inzichtelijk kan maken. Hierna kan het goed zijn dat iemand wordt doorverwezen naar passende ondersteuning.

Bijlage 1

Werkproces Schijf van herstel Surplus

Stap 0: Voorbereiding

Schijf van herstel Projectplan*

Taakaccent Casusregisseur*

Stap 1: Aanmelding;

*** Aanmeldformulier**

*** Toestemmingsverklaring**

Vorbereiden INO, datumprikker, uitleggen van de bedoeling

Stap 2: Integraal netwerkoverleg

Afstemming met cliënt over doelen en ***maatwerkplan**

*** Netwerkanalyse**

Afstemming met familie, naastbetrokken,
ervaringsdeskundige, professionals *

Geheimhoudingsverklaring

Verslag met actielijst delen volgens AVG-normen,
maatwerkplan bijwerken en ***checklist** delen.

Vervolgafspraken en monitoring

Stap 3: Proces van herstel

**De vetgedrukte documenten* zijn verplicht te gebruiken
en dienen gedocumenteerd te worden door
de casusregisseur**

Bijlage 2

Formulierenstroom behorende bij het werkproces

Stap 0 Voorbereiding

Casusregisseurs zijn goed geïnformeerd over de transities in het Sociaal domein. Weten wat de WMO en de Participatiewet inhouden en hebben kennis van de GGZ. Ze hebben kennis van casusregie, ervaringsdeskundigheid en familie ervaringsdeskundigheid.

****Schijf van herstel projectplan***

****Taken, rollen schijf van herstel***

Stap 1: Aanmelding

Elke kernpartner kan een aanmelding doen bij de projectleider. In overleg met de cliënt wordt het aanmeldingsformulier getekend met daarin de toestemmingsverklaring. De casusregisseur geeft een mondelinge toelichting en legt uit wat het project precies gaat betekenen voor de inwoner en wat er van hem/haar verwacht wordt. De folder wordt uitgereikt en de cliënt wordt geïnformeerd over de stappen in het werkproces. De Schijf van herstel wordt geïntroduceerd en samen met de cliënt wordt een eerste verkenning gedaan op de doelen voor herstel.

***Aanmeldformulier**

***Toestemmingsverklaring**

***Geheimhoudingsverklaring**

Stap 2: Integraal netwerkoverleg

Afstemming met cliënt over doelen, ***Plan van aanpak** en ***Netwerkanalyse** opslaan in cliëntvolgsysteem

Afstemmen met familie en naastbetrokkene, ervaringsdeskundige, professionals

***geheimhoudingsverklaring**

Verslag met actielijst delen volgens AVG-normen, maatwerkplan bijwerken en ***checklist in het Plan van aanpak** ontwikkelen en delen

Vervolgafspraken en monitoring

Stap 3 Uitvoering maatwerkplan en vervolg

Afstemming voortgang en cliënt tevredenheid monitoren

Stap 4 Proces van herstel

De vetgedrukte documenten zijn verplicht te gebruiken en dienen gedocumenteerd te worden door de casusregisseur

Via integrale ondersteuning naar herstel van mensen met verward gedrag

1. Context

1.1 Situatieschets regio Twente

De 14 gemeenten in Twente, werken al jaren nauw samen op het terrein van maatschappelijke opvang, verslavingszorg en veiligheid en de regionale aanpak van personen met verward gedrag. De start van de regionale aanpak heeft vanuit de Veiligheidsregio Twente plaatsgevonden, en vanaf begin 2018 is de bestuurlijke besluitvorming onderdeel van de Bestuurscommissie Publieke Gezondheid. Hier is op verschillende niveaus contact met de Verdiepingsregio Oost Nederland en het Schakelteam Personen met Verward Gedrag. Komende periode zal iedere gemeente de eigen aanpak en extra activiteiten bestuurlijk vast moeten stellen. Als hulpmiddel daarbij is er gezamenlijk een lokaal procesmodel ontwikkeld voor preventie, signalering, regie en afstemming met zorg- en veiligheidspartners. Doel is om deze activiteiten op maat te integreren in de lokale zorg- en veiligheidsstructuur. Met dit project sluiten we hier naadloos op aan. In Twente is het aantal meldingen van personen met verward gedrag, gegroeid van 865 in 2011, naar 2.325 meldingen in 2017. Bij deze 2.325 incidenten waren in totaal 3.430 personen betrokken die overlast veroorzaakten. Tussen 2014 en 2018 is er in Twente intensief samengewerkt binnen de pilot "Tien in Twente". In deze pilot werd intensief samengewerkt door Gemeente, GGZ, Ervaringswerkers en Veiligheidshuis aan de regie en informatiedeling rond personen met verward gedrag. De resultaten zijn uitgebreid gepresenteerd aan de verdiepingsregio via www.veiligheidsnetwerkon.nl en aan het Schakelteam. De kennis en ervaring die in deze pilot is opgedaan wordt benut en verder uitgebouwd in dit projectplan en in de project uitvoering.

1.2 De projectpartners

Stichting Surplus biedt sinds 1996 dagbestedingsactiviteiten aan voor mensen met een zorgindicatie, een deel van de cliënten van Stichting Surplus bestaat uit personen met verward gedrag. Door verschillende omstandigheden is de situatie ontstaan dat zij eenmalig of soms ook chronisch in problemen zijn gekomen, de grip op hun leven verloren en daardoor overlast veroorzaken of zelfs in het strafrechtelijk circuit belandden. Met inzet van eigen ervaren medewerkers en door het onderhouden van een intensieve relatie met de ketenpartners zoals het RIBW, Interakt Contour, Tactus Verslavingszorg, Dimence en Mediant en door de interactie met de gemeenten werken we samen aan verschillende vormen van dagbesteding en begeleid wonen. Sinds het najaar van 2017 is Stichting Surplus gestart met het aanbieden van de Paradijsvogel woningen in het buitengebied van Enschede. Met het voorzien in wonen en werk (dagbesteding) bij elkaar in een stabiele betaalbare woning wordt aan cliënten rust en regelmaat geboden.

Personen met Verward Gedrag die bij Stichting Surplus wonen, blijven vaak onnodig lang in een traject. Het ontbeert Stichting Surplus aan een persoonsgerichte herstelgeoriënteerde aanpak. Bij de

invoering van een dergelijke persoonsgerichte herstelgeoriënteerde aanpak loopt Stichting Surplus tegen de volgende zaken aan: - de begeleiders zijn momenteel onvoldoende gekwalificeerd, -er is onvoldoende interactie met de cliënten en hun familie, -de samenwerking met de andere regionale actoren zoals gemeentes, Stadsbank, Mediant, Bureau Herstel, Tactus en Verslavingszorg is onvoldoende structureel (er is te weinig samenhang) en een goede overdracht/overgang naar een reguliere woonomgeving op het einde van het woontraject bij Stichting Surplus is onvoldoende geborgd.

De gemeente Enschede neemt een verzwaring van -soms overlast gevende- casuïstiek van Personen met Verward gedrag waar. De politie geeft aan dat in de afgelopen vijf jaar het aantal door de politie gemelde incidenten ongeveer verdubbeld is. De woningcorporaties en GGD hebben te maken met situaties waarbij sprake is van ernstige verwaarlozing en woningvervuiling. De groep van verwarde personen betreft geen homogene groep, maar bestaat uit verschillende categorieën mensen: dementerende ouderen, mensen met een licht verstandelijke handicap, personen met verslavingsproblematiek, mensen met psychische problematiek etc.

Uit verschillende onderzoeken komt naar voren dat maatschappelijke ontwikkelingen van invloed kunnen zijn op de frequentie en verschijningsvormen van het probleem van overlast van Personen met Verward gedrag. Mensen met een lichtere zorgindicatie ontvangen bijvoorbeeld meer dan voorheen zorg en ondersteuning thuis. Bovendien is de zorg en ondersteuning niet altijd snel en tijdig beschikbaar door wachtlijsten in de zorg. Hulpverleners, verenigingen en welzijnspartners zien dat deze kwetsbare inwoners meer onderdeel worden van hun dagelijkse praktijk, maar ervaren niet altijd handvaten om hier mee om te gaan. De kennis van psychiatrie, verslaving en licht verstandelijke beperkingen op straat en in de wijkteams kan verbeterd worden.

Alle gemeenten hadden de opdracht om voor 1 oktober 2018 een integrale aanpak verwarde personen te realiseren op het voorkomen van persoonlijk leed en het verminderen van ervaren overlast. De gemeente Enschede ziet daarbij de volgende project gerelateerde uitdagingen:

- We versterken de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen. We vullen de ontbrekende schakels in het wijkgerichte netwerk gezamenlijk in. We zetten daarbij gezamenlijk in op het aan de voorkant komen van problematiek. Ook als cliënten zorg mijdend gedrag vertonen;
- We streven er naar maatwerk te leveren als algemene voorzieningen niet toereikend blijken. Zo maken we het speelveld voor cliënten die zorg en/of ondersteuning nodig hebben en professionals eenvoudiger. Hun leefwereld is leidend, niet de systeemwereld. De ervaren benadering is warm. De gemeente gaat onderzoeken hoe ze cliënten die gebruik maken van meerdere regelingen in het sociale domein op een meer effectieve en efficiënte manier kunnen helpen;
- We schakelen snel, leggen verbindingen met partners en schalen op indien nodig. We geven daarbij invulling aan schakeltaken bij verzwaring van problematiek;
- We hebben oog voor personen die het dichtst bij de Persoon met Verward gedrag staan (het meest voor elkaar kunnen krijgen) of vanuit ervaringsdeskundigheid spreken en vergroten de mogelijkheid om de regie te voeren.

Stadsbank Oost Nederland wil duurzame financiële stabiliteit creëren voor Personen met Verward gedrag. Men doet dit door de inzet van verschillende diensten: Budgetbeheer, Bewindvoering, Schuldregeling, Kredietverstrekking. De doelgroep van Personen met Verward gedrag is vaak moeilijk bereikbaar en er is relatief veel uitval. Het is onvoldoende bekend of de huidige dienstverlening wel goed aansluit bij de mogelijkheden en onmogelijkheden van de doelgroep. Stadsbank Oost Nederland

heeft onvoldoende samenwerking met partners/begeleiders die heel dicht bij de cliënt staan en welke de (financiële) zelfredzaamheid proberen te verbeteren (op basis van een plan van aanpak). De instroom van personen met verward gedrag kan verbeterd worden en door het optimaliseren van de verbinding met betrokkenen is de verwachting dat de uitval kan worden beperkt.

R.K. Woningstichting "Ons Huis" ervaart steeds meer problemen met verwarde mensen die zelfstandig wonen. Men heeft te maken met overlast van bewoners met bijvoorbeeld psychische problemen, dementie of een verslaving. Verwaarlozing en vervuiling komen het meest voor. Ook geluidsoverlast en (nachtelijke) overlast door bijvoorbeeld psychoses of paniekaanvallen komen vaak voor. Men heeft onvoldoende mogelijkheden om vroegtijdig te kunnen ingrijpen. "Ons Huis" meldt problemen bij hulpverlenende instanties, maar vervolgens ontbreekt de regie bij de aanpak daarvan. Ook staat de privacywetgeving het delen van informatie in de weg.

Mediant, Stichting voor Geestelijke Gezondheidszorg Oost- en Midden Twente, Mediant GGZ heeft mensen in zorg die behoren tot de doelgroep van Personen met Verward Gedrag, en waarvoor de stap naar de maatschappij te groot is. Binnen Mediant verblijft nu een kleine groep mensen zeer langdurig binnen de instelling. Voor deze groep is buiten Mediant nog geen geschikte voorziening beschikbaar die aansluit bij hun mogelijkheden en onmogelijkheden. Hiervoor is een integrale herstelgericht voorziening nodig en die is nu in Twente onvoldoende beschikbaar.

Bureau Herstel Mediant heeft kennis en kunde van herstel en empowerment vanuit ervaringsdeskundigheid. Men werkt in basis vanuit het model van Droës, waarbij het 'leven van een betekenisvol leven', wordt 'gedragen' door 4 pijlers van herstel: Medisch psychiatrisch herstel, sociaal Maatschappelijk herstel, Persoonlijk herstel, en herstel van dagelijks functioneren. De kennis en kunde is gebaseerd op jarenlange investering in opleiding, scholing, deskundigheidsbevordering, intervisie en supervisie en bewaking van de beroepsontwikkeling door de ervaringsdeskundige vakgroep zelf. Bureau Herstel heeft de afgelopen vier jaar ook een prominente rol gehad in de ontwikkeling van het project "Tien in Twente" deze kennis en ervaring in de ketensamenwerking kan nu verder worden uitgebouwd. De Personen met Verward Gedrag zijn al zo langdurig in zorg, dat het geloof in eigen kunnen, en het herkennen van eigen talenten en werken vanuit hun eigen kracht heel voorzichtig kan worden opgepakt. Een stap naar een meer maatschappelijk geïntegreerde setting, waar men mag 'zijn' en verder mag groeien in eigen tempo en vanuit eigen talenten ('het gezonde deel'), zonder dat er direct een behandelcontext nodig is, zou deze groep mensen zeker verder helpen in hun groei. Op dit moment ontbeert het Bureau Herstel aan integrale samenwerking met andere partners, benodigd om een dergelijke aanpak te implementeren.

1.3. Gemeenschappelijke problematiek van de partners, het project probleem .

PROJECTPROBLEEM: Verward gedrag is regelmatig (in ongeveer 35% van de situaties) een gevolg van een psychiatrische stoornis. Maar nog vaker is er een andere oorzaak van verwarring, of is er sprake van een combinatie van oorzaken. Dit kan gaan om verslaving, een verstandelijke beperking of gedragsproblematiek. In de huidige aanpak ligt de focus onvoldoende op herstel. Het ontbreekt regionaal aan duidelijkheid wie het mandaat heeft om

te doen wat nodig is, de financiële ruimte en de samenwerking om oplossingen op maat te kunnen maken ontbreekt. Met name de herstelgerichte aanpak en de multidisciplinaire samenwerking over de 'schotten' kan en moet verbeterd worden.

Slechts zeer sporadisch wordt gewerkt in de combinatie cliënt, naastbetrokkenen, ervaringswerkers, familie ervaringswerkers en andere professionals. Bij de huidige benadering van cliënten krijgen herstel en regie onvoldoende aandacht.

2. Aanpak

Een samenwerkingsverband bestaande uit Stichting Surplus, De gemeente Enschede, Stadsbank Oost Nederland,

R.K. Woningstichting "Ons Huis" en Mediant, Bureau Herstel wil als resultaat van een nauwe samenwerking in een twee jaar durend project in de regio Twente een integrale en herstelgerichte aanpak implementeren. Door deze intensieve samenwerking, vanuit de gezamenlijke gedachte het beter te doen, binnen het bestaande budget, ontstaat een leeromgeving waarbij elke samenwerkingspartner kritisch naar de eigen bijdrage gaat kijken. Dus van een individuele aanpak naar een collectieve in samenwerking met cliënt en naastbetrokkenen. Kern van het verhaal is dat we mensen samen beter willen ondersteunen in hun herstel. Meerdere organisaties die gewend zijn min of meer autonoom te werken, gaan samen optrekken om de cliënt zo snel en zo goed mogelijk op weg te helpen. Taken, verantwoordelijkheden en budgetten worden waar mogelijk gebundeld en toebedeeld aan een projectteam bestaande uit medewerkers van de verschillende partnerorganisaties. Ieder van ons zal daarbij de bestaande werkwijze moeten aanpassen. Naast de hierboven genoemde kernpartners, stemmen we af over dit project met de regionale Stuurgroep Aanpak Personen met Verward Gedrag, het Veiligheidshuis Twente, Veiligheidsregio Twente, Menzis en Tactus. Zij zijn allen persoonlijk geïnformeerd en hebben de conceptaanvraag toegestuurd gekregen. De verwachting is dat hier in de loop van het project ook nog andere partijen bij zullen komen.

2.1. Bouwstenen

Met de beoogde aanpak wordt aangesloten op een deel van de door het Aanjaagteam geformuleerde bouwstenen. Hieronder wordt weergegeven hoe ons project zich verhoudt tot de betreffende bouwstenen.

Bouwsteen 1. Inbreng mensen verward gedrag en omgeving

De huidige situatie in Twente: Veel ondersteuning is gestandaardiseerd georganiseerd en kent onvoldoende maatwerk. Vooral omdat de onderdelen (werk, inkomen, zorg) apart van elkaar worden ingezet en de cliënt en naastbetrokkenen minimale invloed hebben op dat wat er aangeboden wordt, is de aansluiting onvoldoende.

Onze benadering: Deelnemers en naastbetrokkenen hebben een gelijkwaardige positie bij de te bepalen aanpak door aan te sluiten op de persoonlijke situatie, achtergrond, etniciteit en hun eigen verhaal. De begeleiding bestaat

o.a. uit toeleiding naar zorg, ondersteuning, beoordeling, op- en afschalen van zorg of passende strafrechtelijke maatregelen. De professional stelt zich gelijkwaardig op en overlegt met deelnemers, naastbetrokkenen over het herstel- en ondersteuningsplan, neemt signalen serieus, betreft de directe omgeving en geeft een terugkoppeling, mits de deelnemer daar toestemming voor geeft. Er is aandacht voor belevingen en bejegeningen op grond van etnische verschillen. Er zal actief ruimte worden geboden aan participatiemogelijkheden voor deelnemers om invloed te ervaren binnen hun directe omgeving, mogelijkheden en onmogelijkheden. Op zowel project als uitvoerend niveau zal het ervaringsdeskundig perspectief, het familie ervaringsdeskundigheid perspectief en de inzet worden geborgd. Praktisch betekent dit dat ervaringsdeskundigen en familie ervaringsdeskundigen een

belangrijke rol spelen in de begeleiding van zowel cliënten als naastbetrokkenen. Daarnaast zijn zij ook op beleidsmatig niveau betrokken bij het project.

Het perspectief: Betere aanpak van de maatwerk ondersteuning, waardoor de kans op herstel toeneemt. Betrokkenen hebben gevoel meer regie te hebben over hun herstel door de participatieve en ondersteunende aanpak in combinatie met inbreng van de omgeving. Uiteindelijk zal dit resulteren in een gelukkiger leven en meer effect van de ingezette professionele en financiële middelen.

Bouwsteen 2. Preventie en levensstructuur

De huidige situatie in Twente: Doordat de basisvoorwaarden voor een stabiel leven niet op orde zijn (gebrek aan zingeving, schulden, administratieve stress, etc.) is het vaak dweilen met de kraan open. Herstel wordt bemoeilijkt door het terugkeren van de stress om zelfstandig te leven. Men kan de complexe wereld vaak niet aan. Er is te weinig oog voor preventie, En de ondersteuningsstructuur helpt daarbij onvoldoende. Men dreigt in een vicieuze cirkel terecht te komen.

Onze benadering:

- Individuele ondersteuning en voorkomen van afglijden staan centraal bij bepalen van het herstel ondersteunende zorg. Er is ruim aandacht voor sociale contacten, zinvol werk voor alle cliënten in een beschermde werkomgeving, mogelijkheden voor eigen kleinschalige woonvoorziening binnen het project en we nemen daar waar dit nodig is de financiën over zodat dit op orde komt. Persoon en eigen kracht is uitgangspunt, wel continuïteit van ondersteuning als nodig.
- Aansluiten bij en aandacht voor de eigen omgeving, die vaak eerst ziet dat het niet goed gaat door hen (als er toestemming is) te betrekken bij de voortgangsbesprekingen en de ontwikkeling van het herstel- en ondersteuningsplan o.a dmv de crisiskaart en het eigen signaleringsplan.
- Samenwerking met de gemeente wordt geïntensiveerd. Gemeente neemt regie, brengt partners bijeen en aanpak op gang met kenmerk van continuïteit; warme overdracht naar sociale omgeving of wijk.
- Vervolg ondersteuning kent geen einddatum.

Het perspectief: Betrokkene heeft meer grip op zijn kansen voor herstel omdat samen met de omgeving een realistisch ondersteuningsplan wordt opgezet dat veelomvattend is. Verder vergroot de cliënt zijn zelfinzicht door het opstellen van een signaleringsplan en het gebruik van de crisiskaart. Op alle cruciale leefdoelgebieden kan hierdoor op maat een interventie worden gedaan, zodat de omstandigheden optimaal zijn gemaakt. Daarbinnen kan de deelnemer acteren.

Bouwsteen 3. Informatie voorziening

De huidige situatie in Twente: Parallel aan de aanpak is de reguliere informatievoorziening versnipperd over meerdere partijen. De organisatorische informatiebehoefte is daarbij leidend, niet het belang van de cliënt. Ook is de informatievoorziening vooral ingericht op beheersing, verificatie en controle. Minder op de voortgang van de cliënt.

Onze benadering: Er worden keten overschrijdende afspraken gemaakt, onder regie van de gemeente; professionals beschikken over de juiste informatie, er is terugkoppeling aan deelnemer zelf en de naastbetrokkenen. Er is sprake van 'warme overdracht, van zorg naar veiligheid of bij op- en afschalen van zorg door middel van verbinding met de gemeente of het Veiligheidshuis Twente.

Het perspectief: De gekoppelde informatie geeft een duidelijk beeld van de huidige situatie, aanpak en effect van de ondersteuning. Informatie wordt zorgvuldig en met respect voor de privacy gedeeld, zodat de juiste personen op het juiste moment over de juiste informatie beschikken. Er is aandacht voor wat de persoon zelf wil en voor signalen van familie en naasten.

2.2. Doelgroep

DOELGROEP: Personen met Verward Gedrag categorie II en III. Woonachtig in Twente. Meer in het bijzonder gaat het hier om individuen die meermaals bij incidenten betrokken zijn geweest (“de harde kern”). De doelgroep kampt met zeer langdurige multiproblematiek, die vaak van generatie op generatie overslaat. Er is sprake van psychische kwetsbaarheid en veelal ook verslavingsproblematiek. Deze problematiek gaat vaak gepaard met overlast in de omgeving en agressief gedrag.

2.3 Project doel

PROJECTDOEL: Een in de praktijk bewezen, duurzaam inzetbare, innovatieve, overdraagbare, herstel ondersteunende aanpak welke is gebaseerd op een intensieve samenwerking tussen cliënt, omgeving, regionale organisaties en ervaringsdeskundigen welke leidt tot een significante kostenreductie en een verhoogd welbevinden bij de doelgroep en naastbetrokkenen.

De vijf samenwerkende partners hebben allen “baat” bij het gezamenlijk realiseren van dit project, immers:

Stichting Surplus kan in kortere tijd meer mensen beter helpen bij hun herstel;

De gemeente Enschede krijgt meer mogelijkheden voor een passende integrale ondersteuning voor kwetsbare inwoners;

Stadsbank Oost Nederland zal een doelgroep die ze tot nu toe moeilijk kunnen ondersteunen beter (blijvend) kunnen verlossen van hun schuldenproblematiek;

R.K. Woningstichting "Ons Huis" zal minder bewoners hebben welke overlast gevend gedrag vertonen als resultaat van de betere en meer persoonsgerichte aanpak;

Mediant, Bureau Herstel zal meer mogelijkheden krijgen voor de doorstroom van cliënten die nu weinig perspectief hebben buiten de organisatie en zij zullen hun kennis en ervaring rond ervaringsdeskundigheid en familie ervaringsdeskundigheid ook buiten de organisatie kunnen delen en inzetten.

2.4. Project resultaten

1. Een “geformaliseerd” samenwerkingsverband van 5 regionale partijen dat ervoor zorgt dat de toeleiding en begeleiding van “de harde kern” van Personen met Verward gedrag in de Regio Twente op basis van het model de “Schijf van Herstel, blijvend is geborgd;
2. Een uitgevoerd pilotproject waarbij: -in een periode van twee jaar 40 personen behorend tot de doelgroep zijn ingestroomd en een bij de aanpak behorend traject hebben doorlopen, -in een periode van twee jaar 20 personen behorend de doelgroep zijn ingestroomd op een bij het project horende woonlocatie en waarvan er 15 na het doorlopen van aangeboden hersteltraject zijn uitgestroomd naar een reguliere woonomgeving in Twente;
3. Een gekwalificeerd bestand van 6 begeleiders en 2 ervaringsdeskundige en 5 familieleden welke duurzaam in staat zijn om de gekozen aanpak in de praktijk uit te voeren, als resultaat van in eigen huis uitgevoerde opleidings-coaching trajecten (allen);
4. Een methodiek beschrijving (inclusief kosten baten analyse) welke anderen in staat stelt deze *evidence based* aanpak over te nemen;
5. Nederland breed zijn 200 besluitvormers/politici/ervaringsdeskundigen dusdanig geïnformeerd over de ins en outs van de ontwikkelde aanpak dat zij in staat zijn om de invoering van de methodiek/aanpak in hun eigen regio op te pakken/te faciliteren.

2.5 Activiteiten

Hieronder staat per resultaat wat we als partners samen gaan doen.

Activiteiten resultaat 1. Een “geformaliseerd” samenwerkingsverband.

De vijf partners willen graag dat de project resultaten duurzaam zijn, we willen toewerken naar een formele samenwerking zodat de ontwikkelde kennis en kunde ook na afloop van het project geborgd blijft. Vanuit die op te richten samenwerkingsstructuur willen we ervoor gaan zorgen dat na afloop van het project de samenwerkingsactiviteiten in een vloeiende lijn kunnen doorlopen. Het opzetten van zo’n formeel samenwerkingsverband vraagt de nodige inspanningen en het kan pas na verloop van tijd tot stand komen.

In de eerste fase van het project zullen we de wijze van samenwerken tijdens de looptijd van het project gedetailleerd gaan vastleggen. Tijdens de uitvoering van het project zullen de vijf partners op regelmatige momenten de samenwerkingsafspraken gaan evalueren. Waar nodig zullen we de vorm en aard van de samenwerking tussentijds aanpassen/verduidelijken, e.e.a. wordt besloten tijdens de stuurgroep vergaderingen. In het laatste deel van het project zullen we samenwerking voor de periode na afloop van het project met elkaar gaan vaststellen en formaliseren.

Activiteiten resultaat 2. Een uitgevoerd pilotproject

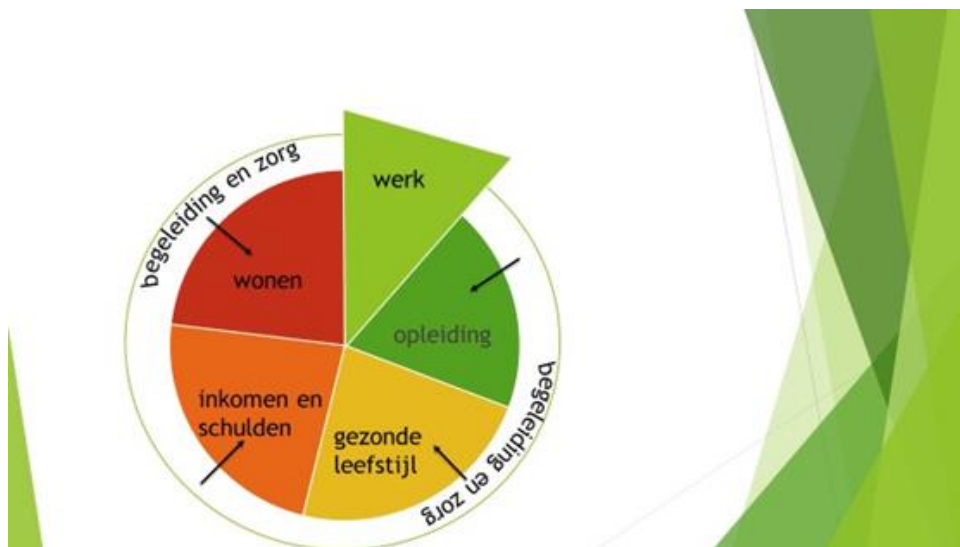
De samenwerkende partners hebben een model voor ogen op basis waarvan ze gaan samenwerken in het project, de zogenaamde “schijf van herstel”. Het model wordt beproefd en verfijnd in een pilot project.

In de eerste fase van het pilotproject wordt een plan van uitvoering opgesteld, er wordt tot in detail beschreven hoe de pilot zal worden uitgevoerd. Per partner zal zijn vastgelegd welke taken en verantwoordelijkheden ieder van de partners heeft bij de uitvoering van de pilot en welke taken en verantwoordelijkheden worden ondergebracht/overgedragen bij/aan het projectteam. De medewerkers van Stichting Surplus, de gemeente Enschede, De Stadsbank Oost Nederland, R.K. Woningstichting "Ons Huis" en Mediant, Bureau Herstel zijn allen op uitvoerend niveau betrokken bij de implementatie van het project. Daarnaast zal ook regionaal worden aangesloten bij de ontwikkelingen die geïnitieerd zijn vanuit de GGD en de Bestuurscommissie Publieke Gezondheid. De uitwerking zal ter goedkeuring aan de stuurgroep worden voorgelegd. Tijdens de uitvoering van de pilot zal de voortgang doorlopend worden geëvalueerd, waar nodig zal de uitvoering worden bijgesteld (besluit van de stuurgroep). Onderdeel van de pilot is het maken van werkprotocollen, gestart wordt met voorlopig werkprotocollen. De definitieve werkprotocollen worden door de stuurgroep vastgesteld aan het eind van het project.

Kern van onze herstel ondersteunende aanpak is de overtuiging en ervaring dat mensen met verward gedrag pas in staat zijn tot sociaal, persoonlijk en maatschappelijk herstel en vooruitgang als we aansluiten bij wie zij zijn en kunnen worden en hun bestaanszekerheid is gegarandeerd met:

- ☒ Een stabiele woonomgeving;
- ☒ Voldoende inkomen om vaste lasten te betalen, zonder schulden;
- ☒ Het uitvoeren van werk om zinvol bezig te zijn en een nuttige bijdrage te leveren aan de samenleving;
- ☒ Betekenisvolle relaties en rollen in hun leven hebben;
- ☒ Het erbij betrekken van familie, naastbetrokkenen én professionele ondersteuning en begeleiding o.a. door ervaringswerkers en familie ervaringsdeskundigen die ervaringen kunnen duiden en ondersteunen;
- ☒ Een meer gezonde leefstijl;
- ☒ Opleiding en training ter ondersteuning van de eigen wensen en mogelijkheden als voorwaarde voor een meer stabiele toekomst, waaronder op herstel gerichte training zoals ‘herstellen doe je zelf’ maar ook individuele trainingen die aansluiten bij eigen wensen en behoeften. Het actief verkleinen van de ervaren maatschappelijke afstand en werken aan een hernieuwd perspectief wordt daarmee beter mogelijk. Voor een aantal mensen kan een traject als ervaringsdeskundige of familie ervaringsdeskundige leiden tot een passend perspectief en kan aansluiting gevonden worden bij regionale initiatieven die deze trajecten ondersteunen.

Samengevat in de ***“Schijf van herstel”***

De Schijf van herstel is een schijf omdat elke onderdeel eigenlijk een variabele is. Het geeft ons zicht op het geheel en de situatie van de cliënten. Wat heeft de cliënt nodig om te komen tot herstel? In welke mate ervaart hij/zij op een leefgebied een probleem of tekort en wat moet dan worden aangevuld? De visie en inbreng van de deelnemer komen hierbij dus voluit tot hun recht. Samen met de deelnemer en begeleid door een ervaringsdeskundige, die zich vooral richt op het herstelperspectief, en andere professionals wordt deze schijf "ingevuld". Samen wordt vervolgens een plan van aanpak (PvA) opgesteld, met daarin een aantal stappen:

Onze uitgangspunten:

Wonen

Een dak boven je hoofd is een eerste levensbehoefte. Toch ontbreekt het vaak aan een stabiele woonplek. Zonder een stabiele plek om te wonen kan er geen herstel plaatsvinden of effectieve begeleiding worden geboden. Het organiseren van een stabiele woonomgeving is daarom van groot belang en dus een belangrijke stap om te realiseren.

Samen met de cliënt zal onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn voor een stabiele woning. Welke stappen moeten er worden ondernomen en welke partners kunnen hierbij ingezet worden. De woningcorporaties kunnen worden ingezet voor een traject richting zelfstandig wonen. Is dit niet mogelijk dat kan er een beroep worden gedaan op de maatschappelijke opvang.

Inkomen en schulden

Stabiel wonen kan alleen als er voldoende inkomen is. Daarom zal geprobeerd worden om grip te krijgen op de financiële huishouding. Vaak zijn er (hoge) schulden die het wonen bemoeilijken. Cliënten zijn vaak bekend met deurwaarders en beslag op inkomen. Het vinden van een structurele oplossing is van essentieel belang. Veelal lukt het niet om zelfstandig deze problematiek aan te pakken en kan er een beroep worden gedaan op de schuldhulpverlening, zoals bijvoorbeeld de Stadsbank Oost Nederland. Samen zal een plan van aanpak worden opgesteld dat voor overzicht en rust zal zorgen. Het inkomen wordt gemaximaliseerd en alle schulden worden in kaart gebracht. Stap voor stap wordt gewerkt aan een schuldenvrije situatie en wanneer mogelijk financiële zelfredzaamheid. Wanneer er geen of beperkte financiële zelfredzaamheid is kan er passende

ondersteuning geboden worden zolang dit nodig is.

Werk

Structuur en het gevoel om van waarde te zijn is erg belangrijk om te werken aan herstel. Het hebben van een passende werkplek of dagbesteding is een goede manier om hier invulling aan te geven. Van belang is om zo goed mogelijk aan te sluiten op het eigen verhaal, wensen en doelen van de cliënt. Hierbij is goed om te onderzoeken welke rollen iemand in het verleden al heeft vervuld. Wat waren de dromen en de passies wat iemand heeft gehad of nog steeds heeft. Geef invulling aan het hebben van 'eigen regie' door aan te sluiten bij de wensen en verwachtingen van iemand. Het gevoel hebben om ergens bij te horen, dat er iets van je wordt verwacht en het samenwerken aan een taak geeft voldoening en biedt perspectief. Het uitvoeren van werk of dagbesteding geeft ook een ander zicht op wie de cliënt is in een werkomgeving.

Opleiding

Het ontwikkelen van jezelf geeft een sterk gevoel van eigenwaarde en zelfverzekerdheid. Het volgen van een opleiding of een cursus biedt hiertoe mogelijkheden. Ontdek samen waar de kwaliteiten liggen bij de cliënt of welke eigenschappen of vaardigheden nog verbeterd kunnen worden. Welke manier van ontwikkelen past hierbij. Zijn er praktische vaardigheden te ontwikkelen zoals het volgen van een computercursus of tekstverwerking. Is een assertiviteitstraining meer passend of juist een cursus bosmaaier of een taalcursus. Er zijn tal van mogelijkheden om via een gemeente of werkgever iets te organiseren. Heeft de cliënte een goed en helder inzicht in het proces van eigen herstel, kan hij dit goed overbrengen en wil hij dit met anderen delen, dan is de weg naar een opleiding tot ervaringsdeskundige misschien een passende stap om te nemen.

Gezonde levensstijl

Het hebben van een goede gezondheid op zowel fysiek als psychisch gebied maakt dat je weerbaarder bent en beter in staat bent om met problematische situaties om te gaan. Wie is de cliënt, wat heeft hij meegemaakt en hoe vult hij zijn leven in. Is er onverwerkt leed of zijn er niet volledig ontwikkelde vaardigheden die van belang zijn. Welke eet- en drinkpatronen hanteert iemand. Is iemand verslavingsgevoelen en/ of gebruik iemand middelen. Is er passende ondersteuning bij de lichamelijke of psychische beperkingen waarmee iemand te kampen heeft. Is er sociaal netwerk waarmee gezonde verbindingen zijn of is er geen tot weinig contact. Het inzichtelijk maken van deze vragen geeft een goed beeld van de situatie van de cliënt. Vervolgens kan worden gekeken wat passend is om in te zetten. Hierbij kan de ervaringsdeskundige goed ingezet worden omdat deze vanuit eigen ervaring goed in staat is om dicht naast de cliënt te staan en processen inzichtelijk kan maken. Hierna kan het goed zijn dat iemand wordt doorverwezen naar passende ondersteuning.

Integraal herstel- en ondersteuningsplan

Samen met de deelnemer en andere professionals gaan we werken aan een realistisch ondersteuningsplan, gebaseerd op het eigen verhaal en herstel met ondersteuning van de Schijf van herstel. De belangrijkste leefdomeinen worden in kaart gebracht. Als iemand nog een sociaal netwerk heeft of er zijn mogelijkheden om naastbetrokkenen te betrekken dan wordt ook hier stevig

op ingezet. Hiervoor wordt gewerkt met de uitgangspunten van de RACT benadering waarbij het werken aan en met een betekenisvol netwerk bijdraagt aan het ervaren van eigen regie. Vaak gaat het om mensen die al veel vormen van ondersteuning hebben ontvangen, met meer of minder resultaat. Voordeel van een integraal ondersteuningsplan is dat de inwoner samen met de steun van zijn omgeving met daarin o.a. de ervaringswerker keuzes kan maken. Wij kunnen beter zicht krijgen op de verhouding tussen de kosten en de opbrengsten. Door aan het plan een integraal budget te koppelen. De ervaringswerker denkt mee in het opstellen van het ondersteuningsplan vanuit een herstelgericht perspectief. Wanneer dit helpend is zal de crisiskaart ondersteund door Mediant, Bureau Herstel, onderdeel worden van het ondersteuningsplan.

Beter en goedkoper

Mensen die beschermd wonen of in de opvang zitten, kosten de samenleving al snel 80 tot 120.000 ¹ per jaar en leven zelf in armoede. Onze opvatting is dat deze kosten van de overheid en de zorgverzekeraar naar beneden kunnen en tegelijkertijd de resultaten voor de cliënt omhoog: het kan beter en goedkoper, het rendement kan dus hoger².

Als eerste stap willen wij graag inzicht in de kosten van de afgelopen periode, op het niveau van een groep mensen. Kosten zoals:

- Hoogte van de uitkering en aanvullende bijstand, ziektekosten, begeleiding, inzet politie, werk door de woningcorporatie, kosten justitie, etc.
- Wij hebben daarvoor een methodiek ontwikkeld en vragen de gemeente *deze kosten op groepsniveau (vanwege de privacy) aan ons te verstrekken.*

Monitoren van de resultaten

- De resultaten van de grote maatschappelijke investeringen in deze groep cliënten moet worden gemeten. Maatschappelijke Kosten Baten Analyses, (MKBA's) hebben zo hun beperkingen. Het leven van verwarde mensen is vaak te complex om causale verbanden te kunnen leggen. Wij hanteren daarom 2 lijnen in de resultaatmeting:
- Een kwalitatieve, narratieve methode:
 - de cliënt zelf aan het woord, gaat het beter, wat vinden ze van de ondersteuning, etc. Bijvoorbeeld via blogs.
 - welke veranderingen ervaren naastbetrokkenen zoals familie?
 - wat vindt de wijkagent, de ervaringswerker, woningconsulent, de huisarts?
- Een budgettaire benadering:
 - wat zijn de uitgaven in de gemeten periode en wat verklaart het verschil. Is de door ons geboden inzet en aanpak inderdaad beter en goedkoper; wordt meer rendement behaald (meer tevreden mensen tegen dezelfde of lagere uitgaven).

¹The Costs of Homelessness in Europe/ European Observatory on Homelessness. Comparative Studies on Homelessness Brussels – December 2013/2015 An Assessment of the Current Evidence Base Nicholas Pleace, Isabel Baptista, Lars Benjaminsen and Volker Busch-Geertsema

² Zie Hans Weggemans en Veerle Petit, *Het kan beter voor de burger en goedkoper voor de gemeente in het sociaal domein*, Sociaal bestek, januari/februari 2018

2.6. Management

Voor de uitvoering van het project wordt samengewerkt in een samenwerkingsverband bestaande uit organisaties/partijen welke direct bij de uitvoering zijn betrokken (de zogenaamde Eerste schil) en organisaties/partijen welke doorlopend op de hoogte worden gehouden van de voortgang en welke gaandeweg het project mogelijk het project onderdeel worden van de activiteiten en/of anders na afloop van het project bij het vervolg een rol zullen gaan spelen, de zogenaamde Tweede schil. Partijen in de Tweede schil zijn bijvoorbeeld Tactus Verslavingszorg, GGD, Veiligheidshuis Twente, Dimence, Humanitas Twente en overige Twentse gemeenten.

Het project kent een hoge graad van bestuurlijk commitment. De dagelijkse uitvoering van het project is in handen van het projectteam dat bestaat uit medewerkers van alle vijf partnerorganisaties. De medewerkers van het projectteam zijn allen gewend te werken met de doelgroep, het projectplan is in nauw overleg met hen gemaakt. In het geval van calamiteiten zal op de eerste plaats het projectteam dat bestaat uit medewerkers van de verschillende partnerorganisaties zelf de directe verantwoordelijkheid hebben om e.e.a. in goede banen te leiden, hierbij wordt teruggegrepen op de bestaande protocollen. In het geval van serieuze aangelegenheden staan de partnerorganisaties in nauw contact om te overleggen en om waar nodig actie te ondernemen. Waar het gaat om meer structurele zaken is het aan de Stuurgroep (waarin alle vijf partners zijn vertegenwoordigd) om de risico's te benoemen en besluiten te nemen over de mogelijke aanpassingen in de gekozen werkwijze. Het project kent een managementstructuur waarbij (familie-) ervaringsdeskundigen in alle gelederen zijn vertegenwoordigd.

Het projectmanagement is de verantwoordelijkheid van de medewerkers van de vijf samenwerkende partners. Uitzondering hierop is de (zeer ter zake kundige) inhoudelijk projectleider, deze zal in de opstartfase van het project helpen om het project goed op poten zetten. Gaandeweg het project zal zij haar taken en verantwoordelijkheden overdragen naar een eigen medewerker van Stichting Surplus, hiermee wordt ervoor gezorgd dat het project een zo groot mogelijke slagingskans heeft terwijl de opgebouwde kennis en ervaring maximaal behouden blijft voor de partners zelf.

In het onderstaande schema wordt de projectorganisatie grafisch weergegeven.

Hoofdaanvrager
Stichting Surplus
Eindverantwoordelijke

Stuurgroep
Vertegenwoordigers Samenwerkingsverband (1e schil)

Stichting Surplus
Gemeente Enschede

Stadsbank Oost Nederland
R.K. Woningstichting "Ons Huis"

Bureau Herstel, Mediant
(Familie) Ervaringsdeskundigen

Minimaal 2 x per jaar

Besluitvorming

Projectteam

Inhoudelijk projectleider (Stichting Surplus) (Familie-) Ervaringsdeskundigen

Medwerkers:

Stichting Surplus
Gemeente Enschede

Stadsbank Oost Nederland
Bureau Herstel, Mediant

R.K. Woningstichting "Ons Huis"

2.7. SWOT Analysis

Sterkten <ol style="list-style-type: none">1. Grote motivatie professionals2. 20 jaar ervaring van Surplus met deze doelgroep3. Ervaren projectmanagement4. Meetpunten die aangeven dat het beter en goedkoper kan5. Inbreng van onderzoekers van de Hogeschool6. Al een start gemaakt in een project van Surplus Ervaring in de regio met samenwerking rond PVG7. Van elkaar al werkende weg leren; niet werken volgens een blauwdruk of format.	Zwaktes <ul style="list-style-type: none">•Nu weinig zicht op de effecten van de huidige aanpak <ol style="list-style-type: none">1. Nu nog onvoldoende financiële gegevens2. Nog geen goed lopende samenwerking met de zorgverzekeraars3. Krappe tijdsspanne voor zo'n ambitieuze, ingrijpende systeeminnovatie4. Bij aanvang van het project onvoldoende kennis/ervaring om een complexe aanpak als deze zonder hulp van externen te implementeren
Kansen <ol style="list-style-type: none">1. Intensieve samenwerking partners op gang brengen2. Serieuze inbreng van ervaringsdeskundigheid realiseren3. Algemeen besef dat er een ander aanpak moet komen (momentum)4. Tekortschieten huidige aanpak van mensen met verward gedrag5. Onderwerp staat hoog op de politieke agenda.6. Budgettenstaanonderdruk, waardoor disruptieve innovaties kunnen ontstaan.7. Een interactieve leeromgeving creëren.	Bedreigingen <ol style="list-style-type: none">1. Individuele belangen van betrokken partijen sterker dan de meerwaarde van het collectief2. Gemeenten die willen vasthouden aan hun bestaande manier van sturing en financiering3. Politici die hun eigen portefeuille belangrijker vinden dan de integrale aanpak4. Professionals die vasthouden aan de bestaande werkwijze; angst voor veranderen5. Bewoners die moeite hebben met 'verwarde' burens6. 'old school' bezuinigingen (kaasschaaf)7. Benodigde data niet op tijd beschikbaar

TOELICHTING

Er wordt in Nederland nog nauwelijks gewerkt met budgetten voor groepen mensen. Het kan zijn dat er te weinig vertrouwen is dat de uitvoering de geboden ruimte aan kan en dat de gemeenten moeite hebben hun neiging tot control en beheersing te laten varen. Door voortdurend met elkaar op te trekken denken wij dit risico te kunnen vermijden. Volledige transparantie in werken is daarbij een voorwaarde.

Een herstel georiënteerde aanpak tezamen met ervaringswerkers en familie ervaringswerkers is niet bekend bij alle partners. Men doet nu een gedeelte van de begeleiding en draagt geen verantwoordelijkheid voor het gehele pakket aan ondersteuning. Het intensieve scholingsprogramma in combinatie met coaching en samenwerking op de werkvloer, moet helpen dit risico te vermijden.

De zorgverzekeraars hechten veel waarde aan de privacy en zijn terughoudend met het verstrekken van informatie over de uitgaven per personen. Daarom gaan wij gegevens verzamelen per groep van 40 en die volgen.

2.8. Duurzaamheid

De samenwerkende partners willen met de uitvoering van dit project de fundamenten leggen voor een duurzame inbedding van de aanpak in de Regio Twente. De partners van het samenwerkingsverband spelen allen een rol voor wat betreft het blijvend inzetten van de te ontwikkelen aanpak. Door nu te investeren in de ontwikkeling van deze aanpak laten de partners zien dat ze geloven dat deze aanpak meerwaarde heeft. Door op het eind van het project, rekening houdend met de dan geldende situatie, de samenwerkingsafspraken opnieuw vast te leggen voor de periode na het project, wordt een blijvende samenwerking geborgd.

Een duurzame inbedding van de ontwikkelde aanpak is er ook te verwachten omdat bij de -ontwikkeling- van het beoogde nauw is samengewerkt met de (familie-) ervaringsmedewerkers van Bureau Herstel. Bij de -uitvoering- van het project spelen ervaringsdeskundigen een sleutelrol, binnen het Projectteam en de Stuurgroep zijn de ervaringsdeskundigen in alle twee de geledingen vertegenwoordigd.

Met het opleiden van 6 eigen medewerkers van Stichting Surplus, 5 familieleden van de doelgroep en 2 Ervaringsdeskundigen wordt het mogelijk gemaakt om na afloop van het project de activiteiten blijvend door te zetten.

Om een duurzame inbedding van de gekozen aanpak te borgen, wordt met binnen de gemeente Enschede opgebouwde kennis en expertise het maatschappelijk rendement zichtbaar gemaakt. Aan het eind van het project zal door de samenwerkende partners een *recommendation paper* worden opgesteld dat ter beschikking wordt gesteld aan de ter zake doende beleidsmakers en besluitvormers in de Regio Twente. Tezamen met de methodiek beschrijving moet dit *recommendation paper* ertoe bijdragen dat betrokkenen overtuigd geraken van de meerwaarde van de ontwikkelde aanpak.

2.9. Disseminatie en communicatie

Disseminatie en communicatie krijgen binnen ons project nadrukkelijk de aandacht, dit met het oog op de verduurzaming in de eigen regio maar ook met het idee dat de ontwikkelde aanpak elders in Nederland uitgerold moet gaan worden. Als geen ander weten we dat een nieuwe aanpak als deze slechts kans van slagen heeft als de goegemeente overtuigd is van de meerwaarde van ons project zonder dat de ontwikkelde aanpak daarbij wordt gevoeld als een bedreiging voor het bestaansrecht van de bestaande organisaties.

In onze communicatie richten we ons op: -professionals waaronder Ervaringsdeskundigen welke actief zijn in het werkveld rond Personen met Verward gedrag; -beleidsmedewerkers en besluitvormers van organisaties/partijen welk bemoeienis hebben met de doelgroep van Personen van Verward gedrag; -de doelgroep van personen met Verward gedrag, hun familie en hun naastbetrokkenen.

In de eerste fase van het project maken we een definitief communicatie-/disseminatieplan waarin gedetailleerd wordt aangegeven welke activiteiten plaatsvinden. Onderdeel van onze activiteiten zullen zijn: het opzetten van een website, het opstellen en verspreiden van nieuwsbrieven, promoten van het project tijdens events, workshops en conferences, specifieke communicatieactiviteiten voor het project zelf, zoals het organiseren van workshops en een afsluitend congres waar de resultaten van het project zullen worden gepresenteerd. Vanuit het project zullen de volgende stukken vrijelijk

worden gedeeld: -De methodiekbeschrijving met daarin opgenomen, -de kosten-baten analyses en het gemeten effect op het welzijn van de doelgroep, -het 'recommendation paper' en het -het project evaluatierapport.

2.10. Monitoring en evaluatie

Stichting surplus monitort de voortgang van het project waar het gaat om aansluiting op het projectplan zoals dat is overlegd bij ZonMw en is de contactpartij waarmee ZonMw over de inhoudelijke voortgang van het project correspondeert. Stichting Surplus zal richting ZonMw op de overeengekomen momenten de afgesproken informatie over (de voortgang van) het project delen. Hiermee zal enerzijds ZonMw zelf kunnen volgen of het project conform de planning verloopt terwijl anderzijds externe partijen die namens ZonMw het rendement/effect van de projecten meten, de kans wordt geboden zo goed mogelijk te weten te komen wat de meerwaarde is van onze aanpak. De Inhoudelijk Projectleider monitort de voortgang van het project waar het gaat om de implementatie van de activiteiten van het Projectteam. De Stuurgroep heeft als taak toe te zien op de juiste wijzen van uitvoering van het project en beslist over de goedkeuring van de diverse fasen in het projectplan, eventuele wijzigingen daarin en de tussentijdse beëindiging van het project in het kader van go/no go-beslissingsmomenten zoals gedefinieerd in het projectplan.

Binnen ons project wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan het inzichtelijk maken van het rendement van onze aanpak voor de samenleving in het algemeen en de doelgroep van Personen met Verward gedrag in het bijzonder, een en ander zal in de eindevaluatie worden gevisualiseerd.

2.11. Financiën

De totale kosten van dit project bedragen 323.545 Euro. Van ZonMw wordt een bijdrage van 241.395 Euro gevraagd. Er wordt door de samenwerkende partners zelf een eigen bijdrage ingebracht van 82.150 Euro (cofinanciering).

Taakaccent casusregisseur Schijf van Herstel

Context

In samenwerking met kernpartners van Gemeente Enschede, Bureau Herstel, Mediant, woningbouwvereniging Ons Huis, Stadsbank Oost Nederland en partners uit de tweede schil zoals Politie, Menzis en het Veiligheidshuis Twente zal gewerkt worden aan de ontwikkeling van een keten overstijgende aanpak gericht op herstel. In het project zal één professional (de casus regisseur) de eindverantwoordelijkheid krijgen voor de casusregie en zal gewerkt gaan worden vanuit één integraal budget. Familieleden en goede vrienden worden ook bij het maken van het plan en de uitvoering. Deze nieuwe aanpak wordt ontwikkeld op basis van het model: De schijf van herstel "Via integrale ondersteuning naar herstel van mensen met verward gedrag". De aanpak wordt in de praktijk ontwikkeld en uitgevoerd door een team van casus regisseurs, aangevuld met een professioneel ervaringsdeskundige, familie ervaringsdeskundige, projectleider en adviseur. Training, coaching, ontwikkelen en leren in de praktijk is onderdeel van het project. De casus regisseurs zijn ambassadeur van het project en vervullen een rol in het overdragen van kennis en ervaring naar andere betrokkenen.

Algemene kenmerken

De casus regisseur maakt onderdeel uit van een team van casus regisseurs, ervaringsdeskundigen en familieleden welke duurzaam in staat zijn om de gekozen aanpak in de praktijk uit te voeren, als resultaat van in eigen huis uitgevoerde opleidings-coaching trajecten. De rol van casus regisseur is een taakaccent binnen een bestaande functie en kan ook ingezet worden voor cliënten uit de eigen caseload. Voor deze rol zal ook geworven worden binnen de kernpartners van het project.

Doel van de functie

In de nieuwe manier van werken willen we één casus regisseur de regie en eindverantwoordelijkheid geven voor de casusregie en werken vanuit één integraal budget. Deze aanpak zetten we in voor een groep van 40 mensen uit de regio Twente. Uiteindelijk moet dat de mensen betere ondersteuning opleveren. De casus regisseur voert regie over de samenwerking rond cliënt en omgeving en werkt intensief samen met gemeente (procesregie), de ervaringsdeskundigen en andere samenwerkingspartners.

Organisatorische positie

De rol van casus regisseur is een taakaccent dat altijd gekoppeld is aan een reguliere functie binnen Surplus of een functie bij één van de kernpartners. De functie ressorteert hiërarchisch onder de leidinggevende van de afdeling waarbinnen de functie is gepositioneerd. De functionele aansturing binnen het project ligt bij de projectleider.

Resultaatgebieden

Toeleiding en begeleiding van "de harde kern" van Personen met Verward gedrag in de Regio Twente op basis van het model de "Schijf van Herstel,

- Bouwt aan een netwerk en onderhoudt daarin contacten met onder andere de doelgroep, potentiële doelgroep, GGZ, gemeentelijke instanties, relevante organisaties en vrijwilligers en heeft daarbij vaak een begeleidende en toeleidende rol;

- Inrichten en ontwikkelen van het nieuwe regie systeem: samen met de netwerkpartners (door)ontwikkelen van de werkwijze (primaire proces) rondom casusregie (op cliëntniveau): ontwikkelen, toetsen en verbeteren van de methodiek, training en coaching;
- Bespreekt gesignaleerde wensen, behoeften en problemen van de doelgroep intern en met de projectgroep en formuleert mogelijke oplossingsrichtingen;

Resultaat: Een uitgevoerd pilotproject waarbij: -in een periode van twee jaar 40 personen behorend tot de doelgroep zijn ingestroomd en een bij de aanpak behorend traject hebben doorlopen, -in een periode van twee jaar 20 personen behorend de doelgroep zijn ingestroomd op een bij het project horende woonlocatie en waarvan er 15 na het doorlopen van aangeboden hersteltraject zijn uitgestroomd naar een reguliere woonomgeving in Twente

Casusregie gericht op cliënt en omgeving waarbij de eindverantwoordelijkheid voor de samenwerking, de voortgang van de casus en het budget ligt bij de casus regisseur.

- Brengt de huidige situatie en de resultaten van de aanpak samen met cliënt, naastbetrokkenen ervaringswerkers in kaart, betreft context gebonden factoren hierbij en vertaalt deze in een herstelplan gericht op cliënt en omgeving, gebaseerd op de Schijf van herstel;
- Bewaken voortgang casus, in overleg met de procesregisseur. Dit betekent het coördineren en voorzitten van het integrale casuïstiekoverleg (MDO) en ook het kunnen (laten) afdwingen van samenwerking en het knopen doorhakken vanuit de onafhankelijke rol;
- Registreert en bewaakt budget, inkomsten en uitgaven zodat inzicht en controle is op de prijskwaliteit van de ingezette hulp en het integrale budget;
- Opschaling indien dit nodig is omdat de casus vastloopt naar procesregisseur, Veiligheidshuis Twente;
- Wegen en beoordelen van nieuwe signalen in overleg met signaleerder;
- Oplossen knelpunten in de samenwerking in de betreffende casus en zorgen voor verbindingen tussen partijen;
- Zorgen voor informatieverwerking na gemaakte afspraken, bij casus en in samenwerking tussen partners;
- Werkt volgens schema Taak en rol casus regisseur samen met andere betrokkenen;

Resultaat: Regie op de casus vastgelegd in een herstelgericht plan van aanpak gericht cliënt en omgeving vanuit een integraal budget.

Profiel van de functie

Kennis

HBO werk- en denkniveau;

Afgeronde relevante Hbo-opleiding;

Kennis van de sociale kaart;

Basiskennis van sociaalwetenschappelijke theorieën over menselijk gedrag, socialisatie- en systeemtheorieën.

Aanmeldformulier

Aanmelding en privacy binnen het project De schijf van herstel:

Doelgroep: Personen met Verward Gedrag categorie II en III. (Categorie II: Mensen die hulp of zorg nodig hebben, overlast veroorzaken maar niet gevaarlijk zijn, categorie III Mensen die eerder in aanraking zijn geweest met strafrecht of specialistische gedwongen zorg) woonachtig in Twente. Meer in het bijzonder gaat het hier om individuen die meermaals bij incidenten betrokken zijn geweest ("de harde kern"). De doelgroep kampt met zeer langdurige multiproblematiek, die vaak van generatie op generatie overslaat. Er is sprake van psychische kwetsbaarheid en veelal ook verslavingsproblematiek. Deze problematiek gaat vaak gepaard met overlast in de omgeving en agressief gedrag. Deelnemers vallen niet in de categorie WLZ (Wet Langdurige Zorg) maar vallen binnen de Zorgverzekeringswet.

Wie kunnen aanmelden? Aanmelden in de eerste periode (februari tot juni 2019) kan door de kernpartners van het project (Surplus, Mediant, Bureau Herstel, Gemeente Enschede, Ons Huis, Stadsbank) en na juni 2019 ook door andere gemeentes in de Regio Twente.

Wat betekent het voor een deelnemer om zich aan te melden:

Als iemand mee wil doen met deze pilot dan informeert **de aanmelder** deze persoon over het project met alle rechten en plichten. De aanmelding verloopt via het **aanmeldformulier** en de cliënt **geeft toestemming** om informatie te delen en de deelnemer werkt mee aan het verstrekken van informatie over de hulp die eerder is ingezet zodat we zicht krijgen op de kosten vanuit de gemeente en de zorgverzekeringswet. Iedere cliënt krijgt **1 casusregisseur** toegewezen. Dat kan iemand zijn die de deelnemer al kent, maar dat hoeft niet. De casus regisseur maakt in overleg met de cliënt en omgeving, de ervaringswerker, familie ervaringswerker en betrokken professionals een plan gericht op cliënt en omgeving. De plannen worden vastgelegd in een keten overstijgend maatwerkplan waarin gewerkt wordt volgens de principes van de Schijf van Surplus. De casus regisseur plant overleg in wanneer dit nodig is om de voortgang te bewaken en stimuleren. De casus regisseur stemt ook af met de gemeente/veiligheidshuis met betrekking tot regie op het proces.

Aanmelding:

Aanmelden kan, door het aanmeldformulier met toestemming van de cliënt in te vullen en te mailen naar de projectleider. Deze bespreekt de aanmelding met een casus regisseur, ervaringswerker en gemeente.

Integraal netwerkoverleg:

De pilot start voor de cliënt met de voorbereiding en organisatie van een integraal overleg. Bij het eerste overleg worden alle betrokken partijen uitgenodigd en wordt samen een doel geformuleerd gericht op herstel van cliënt en omgeving. Er komt niets in het plan waar niet iedereen het mee eens is.

Maatwerkplan:

In het maatwerkplan worden herstelgerichte doelen geformuleerd gericht op cliënt en omgeving.

In het maatwerkplan wordt ook de evaluatie van cliënt en omgeving met betrekking tot de tevredenheid bijgehouden naast de kosten en baten van de inzet. Dit alles moet uiteindelijk leiden tot betere hulp en minder kosten.

Geheimhouding: We hanteren de samenwerkingsovereenkomst en geheimhoudingsverklaring

AANMELDFORMULIER DE SCHIJF VAN HERSTEL:

Dit formulier bestaat uit 2 delen, aanmeldformulier en de toestemmingsverklaring.

Naam aanmelder:

Organisatie:

Telefoon:

Mail adres:

Naam deelnemer:

BSN nummer:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Naam familie of Naastbetrokkenen:

1

2

3

4

Naam casus regisseur:

Naam ervaringswerker:

Naam familie ervaringswerker:

Betrokken professionals/ organisaties:

Naam organisatie /

Contactpersoon

1

2

3

4

Bijlage 6

Toestemmingsverklaring

TOESTEMMINGSVERKLARING DEELNEMER GEGEVENSDELING DE SCHIJF VAN HERSTEL STICHTING SURPLUS

Ondergetekende,

Naam:

.....

Adres:

Postcode en woonplaats:

Geboortedatum:

Geeft hierbij toestemming aan De Stichting Surplus, om informatie over hem of haar op te vragen. Deze informatie wordt slechts gebruikt om:

Samen met u een Plan van Aanpak op te stellen om u verder te helpen.

Voor de voortgang van dit Plan van Aanpak

Een anoniem onderzoek naar de kosten en baten binnen gemeente en zorgverzekeringswet

Daartoe mogen gegevens worden gedeeld en opgevraagd bij:

De organisaties die deel uit maken aan het samenstellen van uw Plan van Aanpak

Andere organisaties,

Naam organisatie en hulpverlener

Toestemming voor informeren van de huisarts

Ik stem er ook mee in dat mijn huisarts geïnformeerd wordt, dat ik meedoe aan de Pilot de Schijf van herstel

Naam huisarts:

.....

Voor akkoord,

Datum Plaats

Dit formulier wordt opgenomen in het maatwerkplan.

Bijlage 7

Geheimhoudingsverklaring

GEHEIMHOUDINGSVERKLARING DERDEN/INCIDENTELE PARTNER DE SCHIJF VAN HERSTEL

Ondergetekende,

Verplicht zich tegenover Stichting Surplus en haar samenwerkingspartners in het project De schijf van herstel tot geheimhouding van verkregen kennis van zaken inzake:

Alle informatie verkregen via het project De schijf van herstel

Geheimhouding geldt zowel gedurende de periode waarin hij/zij gegevens over de incidentele casuïstiek/ondersteuningsvraag verwerkt als daarna. Verkregen informatie mag niet verwerkt worden op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen. In dit kader is het niet toegestaan enige informatie aan derden te verstrekken omtrent gegevens van cliënt.

Naam:

Organisatie:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Dit formulier wordt opgenomen in het maatwerkplan.